

Հ. Ս. Ս. Յ. I.
Rédaction du Journal arménien
ARCHALOUYCE
(EGYPTE) LE CAIRE

ԱՐՁԱՅԻՆ

ՊԵՏՄԵՆԻ

ԵՂԻՊՏՈՍ
Տարեկան դրոշմը 30
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ
Տարեկան գրանց 10

Փոստատարի օգնությունները փոստատարի վճարում է գերմ փոստի ընդունումը .

Չի հրատարակվում ձեռագիրները
ևս չեն տրոխր :

Քաղաքացիական պատերազմի կազմակերպիչ, իսկ
ժամանակակից կրթության մասնագետ
և ուր հասնում են նրանք :

Ազգայնագիտության Երեւանի քաղաքացիական
Յ. Պ. ՏՈՒՐՈՒՆԵԱՆ
Ռադիկալ Բաշա Թ. 67

ԱՐՁԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱՐԵՐԹ

Թե՛ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ եւ թե՛ ՏՊԱՐԱԼԻՆ
վերաբերեալ նիւթական խնդրոց հարաւ
պիսի քիչ մը նիւթագրութեան հասցեով
թերթիս Մասնագրութեան, որ է՛

ՊԵՏՄԵՆԻ

ԿԸ ՇՐՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵՔԵԱԲԹԻ ՕՐԵՐԸ

Յօդու առաջինը ուղղակի պատասխանա-
տու են իրենց գրածներու :

ՀԱՏԸ 20 ՓԱՄԱ ՈՂՁ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

1. - Կազմակերպիչ 2. Կազմակերպիչ գործընկեր 3. - Երեսմաս 4. - Արդիւնք 5. - Ա. Բ. Տեղեկագիրներ 6. - Հակապատերազմ 7. - Անկախութեան անցեալը 8. - Երեւան 9. - Ապագան 10. - Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ընդհանուր գծերով 11. - Կանոնագիր :

Ա.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉ

(Շարունակութիւն նախորդ թիւէն)

Բռնութիւնը ծնաւ այն՝ ու ա
զատութեան կենսունակութեանը մէջ
պիտի մնանք, ուսումնասիրելու և բարգա-
ւաճելու :

Հակառակ որ՝ Եգիպտոսի հա-
յուսթիւնը - ըլլան հարուստներն ու
միջակ դասակարգի պատկանողները -
ամենամեծ զոհողութիւններու պատ-
րաստ և գրկաբաց ընդունեցին 1896ի
անկախ կոտորածներուն հետեւանքով
իրենց հայրենի օճախներէն վտար-
ուած հոգեւոր տարազները :

Հակառակ որ՝ տանակ հա-
զարներով ոսկիներ ու թանկագին
ժամանակ գործածութեան զննելով
պատասխարելու, խնամելու շնոր-
հակ վերջինիս գործընկերները, որ-
նունգ մատակարարեցին, գործ հայ-
թայթեցին, ծնողական գուրդու-
րանքներով չըջապատեցին զանոնք,
զարծեալ՝ հայութեանէն փոքրիկ մաս
մը, իր իսկ եղբայրներուն գործը-
ղութիւնները շարահարթօրէն շա-
հագործող մաս մը՝ որ իր գոյու-
թիւնը կը քաջիւտե սակաւին, կամ
քաջիւտելու ետեւէ է, Եգիպտոս
հայուն այդ հակալ գործունէութի-
ւնները տեսնելով հանդերձ՝ հայ
հարուստին դրամարկիւն իր անյապ
ու նախանձառ աչքերը բաժնել
չուցեց. և նորանոր պատրաստի-
ներ ստեղծելով՝ անհանգիստ ըրաւ
պո՛հ մը առաջ իրեն անխնայմու-
թեան պատրաստած զոհերուն վրայ
գուրդուբացող Եգիպտոսահայութիւնը
և մանաւանդ անոր հարուստ դա-
սակարգը :

Հայերու այս անարժան մասը
իրենց ընթացքին պատշաճող որա-
կականներով մկրտուեցաւ քիչ յե-
տոյ . . .

Վրամաշտի և ոճրագար խըմ-
բակցութիւնն էր սա, որ Յեղա-
փոխութեան Մարտ անունին տակ
մտած, ամէն շարագործութիւն և
ոճիւր ներքի կը համարէր. իրեն
համար . . .

Տանակ մը տարիներէ ի վեր
Արտասահման, մանաւանդ Ամերի-

կայ գտնուած հայ գործաւորին ար-
եան քրտանց արդիւնքէն, ու հայ
հարուստին բռնի ու կամաւոր տը-
ւած նուէրներէն առատապէս ճարա-
կելէ և շուայտութեանց մէջ տա-
պալակելէ ու անխնայ մսխելէ յե-
տոյ, այդ տիրանուն խմբակցու-
թիւնը իր աչքերը դէպի Եգիպտոս
ուղղեց : Հոն մաքուր մնացած էր իր
անարգ շահատակութիւններէն. հոն
ալ պէտք էր պտտուել, որպէսզի
տարաբար ու թափառական հայը
այլ ևս իր գլուխը հանգչեցնելու
տեղ մը չի գտնէր, իսկ անդին՝
Հայաստանի ծանօթ ու անծանօթ
խորքը անթուլթեան ճիրաններուն
մէջ լալահաւալ հասնող հոգիները՝
որոնք այս լիրտածներուն շահա-
գործուի տարազներն էին, իսպառ-
զրկուին օճախակի ձեռքերէ և ըս-
տափարար միութեան թիւներէ :
Ու ասոնք «Ազգային փրկիչներ» կը
յորտըլէին ինքզինքնին, բաւերու-
երկայրի իմաստին կրթներով :

Երկու տեսակ փրկութիւն կայ :
Մին՝ իրապէս և ճշմարտապէս փրկ-
կելու շնորհ տառապող հայ ժողո-
վուրդը իրեն նախապէս և բարո-
յակաւ հարստահարչներէն՝ ներքի
միջոցներով. զօրացնել անոր սըն-
տեսական կացութիւնը. ուժ տալ
մտային մակարդակին բարձրացման.
օգնել անոր գծուաղին պարագանե-
րու մէջ. զգուշանալ այդ անմեղ
տառապելուններուն վրայ հրաւիրելէ
պատերազմի բերող ճնշումներ՝ որոնք
անոր իսպառութիւնը կը խաթարեն
և դուրսութեանը կ'սպառնան :

Միւս տեսակ «փրկութիւն» է
«մաշ» . . . հայութեան համար
փրկարար համարուած «փրկութեան»
այս վերջին տարուազ դեցիկ տեսակը՝
անհարկ և անհաշուելի թիւ մը կը
ներկայացնէ այսօր մեր ձախարհ ու
ինքնահրաւեր գործընկերուն երեսէն.
սրուն հանգչեալ հայերն ողջ մնացած
մասին համար ողբակոծելէ տար-
բեր միջոց մնացած չէ . . .

1905 ին, ինչպէս վերը ըս-
ուեցաւ՝ այդ միւսնոյն ազգասպան
խմբակցութիւնը Եգիպտոսին ալ
ձեռք նետեց. Դրամաշտիկան
ու սպառնական նամակներով ու
ղղուեցաւ հրապարակը : Ըսուած-
ներուն նայելով՝ 60,000 ոսկիի ան-
միջական պահանջ կար . . .

Հայ հարուստին դրամարկիւնը
պիտի դարակու էին . . . յանուն Երկ-
րի սոչալուկ տառապելուններուն,
որոնք սակայն այդ կործանիչ ձեռքե-
րէն ապրիներէ ի վեր ի զովազուսն կա-
թիլ մը ըսու իսկ դրամ չէին իրենց
լեզուին վրայ :

Եգիպտոսահայ հարուստը - գրա-

կան մարդ - արդէն իր գիտակից
հոգածութիւնը տարիներէ ի վեր
չուայլած, ու առանց ո՛րէէ կողմէ
թելադրանաց սպասելու, ի սրտէ
տրամադիր իր արեւակիցներուն վը-
րայ ճնշող բռնները ըստ կարէ թե-
թեցնելու, Յաջնի երեւակայական
ներու ցնդածաբանութիւններուն սը-
ժէքը չափած, կշռած, հարեւա-
ւոր խաբէութիւններու տիպանտեղ
եղած, ասոնք հաստատող Դոկյու-
մենտներու տրակը ձեռքը, մեր
փոքրիկ ճինկիկ խաններուն երեսին
գիմակը վերէն ի վար պատուեց . . .

Անոնք - Հարուստները - գիտե-
ին թէ՛ յեղափոխութեան լայն պատ-
տառով ծածկուած այդ շուայտ ճնշ-
տամոնները, իրենցմէ ստացած մին
չև յետին միջին անգամ բողոքնոց-
ներու և այլ հեշտապայրերու մէջ
պիտի սպառնէին՝ իրենց այնչափ դե-
րահաւանութիւնն ալ ծաղու աւար-
կայ դարձնելով, ու գովելի հեռա-
տեսութեամբ մը և հայուն հեռա-
ւոր վայրերու մէջ տառապելու և
սոլամահ մասին գոնէ պատառ մը
հացի դին հասցնելու խանդակաթ
գորովի զգացումով մը, հաստատե-
ցին ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲՆԻՔԻՆՈՐԾԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ, որուն
մինչև ցարդ՝ նախնական քայ-
լերու մէջ արտագրած տուած արդ-
իւնք երկու տարուան տեղեկագրե-
րուն պարունակած պերճախօսութու-
նը շնորհակալ կուտան մեզի : Անոնք
սարակոյս չեն վերցնէր, և երբէք չեն
նմանիր թուղթի վրայ թափուած
այն կարգ մը զրախօսութիւններուն
և պատասխանութիւններուն, որոնք
սկեպտիկի գլուխով երեսունի մօտ
տարիներէ ի վեր լսելու վարժուած
էինք . . .

Հ. Բ. Ը. Միութեան կազմու-
թիւնովը, նշգրակը ամբողջ հայու-
թիւնը փայտնելու սահմանուած
վերջին վրայ գրուած էր . . .

Այս դրական միջոցով պէտք էր
անդամատել վերջինիս այդ շարաւա-
բեր անմաքութիւնները : Արեւա-
խում տղրուկները, որ հայուն նի-
հարուկ կուրծքին փակած՝ անյապ-
րէն կը պարպէին անոր վտիտ երակ-
ներուն մէջ մնացած քիչ մը արեւը :

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը իր գիտիւն
մէջ է. իր կարողութեան ներած չա-
փով ու իր կանոնադրին թոյլատրած
քանակով երկու և աւելի տարիներէ
ի վեր անմիջական օգնութիւն կը
հասցնէ ալ ու ձախ, թէ՛ և ատիկայ
բացուած խոշոր պատառուածքները
պարփակելու անբաւական ըլլայ. և
գո՛նէ սա գոհունակութիւնը պիտի
կրնայ ունենալ, որ իր գանձէն ե-
լած դրամով՝ որոշ չափով հայրենիք
խորքը գծապարտութեան և հալա-

ժանքի անողք ճիրաններուն ներ-
քե սուսայտոյ սովամահ թշուառ-
ներուն և ցաւատանջ հոգիներուն
վիշտերը մասամբ պիտի մեղմէ :

Հ. Բ. Ը. Միութեան կազմու-
թեանը առթիւ այս քանի մը տո-
ղբը գուցէ անհրաժեշտ չերեւին,
սակայն աւելորդ ալ չեն պիտի կըր-
նանք ըսել :

Ամենակարող և վստահելի ձեռ-
քերու մէջ մեծ ապագայ և արդի-
նաւէտ օգտակարութիւններ ունե-
նալու կոչուած Ընկերութեան մը
պատմութիւնովը հետաքրքրող
ուսումնասէրներու համար, այս
ընդհանուր և սեղմ գծերը հաւա-
նական է որ ապագային շահեկան
ըլլան :

Պօլտոյ թերթերը Հանգուցեալ
Միացեալ Ընկերութեան վերադարձ-
նու մը և Յարութիւնը կ'աւետին
մեզի : Այսպէս ըլլալու ատեն՝ Գա-
հիրէի Հայկական Բարեգործական
Ընդհանուր Միութիւնը ստոյգ նա-
խախնամութիւն մը և հրաշագործ
Սուրբ մը պիտի ըլլայ, եթէ անոր
իսկական արժէքը հասկնալու ի-
մաստութիւնն ունենանք :

Կտակներով, նուիրատուութիւն-
ներով, մասնաճեղքեր աւելցնելով,
նորանոր բաժանորդագրութիւննե-
րով կարելի եղածին չափ հարստաց-
նելու է անոր անտուրը. անկէ
սանթիմ մը անգամ կորտուելու վա-
խը չկայ ո՛չ հիւսայ և ո՛չ ալապագա-
յին :

Ե. ՅՈՒՐՈՒՆԵԱՆ

ԿԵԱՆՔԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՉ

Ա.

Հեռագրական գործակալութիւնը,
այս արտասահմանի Մամուլը և աւե-
լի վերջերս Պօլտոյական թերթերը՝ հեռըզ-
հեռէ բերին Օսմանեան Մասմանագրու-
թեան վերահաստատման լուրը Յուլիս
11) ճէի օրը, և Մայրաքաղաքին մէջ
տիրող խաբիճանութեանց մանրամաս-
նութիւնք, Գահիրէ և վերջէն իր
կարգին Աղէքսանդրիա մեծ մասամբ
Թուրքերու կողմանէ կազմուած հաւա-
քովիներ և ցոյցեր սեղի ունեցան
ստեղծու համար այս վերահաստատումը :
Իրաց նոր վիճակ մը կը ստեղծուի
այսպէսով Թուրքիոյ մէջ, և մենք
հայերս հարկաւոր է որ մեզ հարցնենք
թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ մեր բունիւր
ուղղութիւնը հանգչեալ այս իրականու-
թեան :

Պահ մը ենթադրենք թէ ապագան
յղի չ'ըլլայ տիրուր անակնկալներով :
Առաջին կէտ մը կայ որը պարզ է. մենք
հայերս կարելի եղածին չափ լայնօրէն

օգտուելու ենք տրուած ազատութեան, լայն շունչ մը առնելու ենք. գրաւելու ենք թուրքերոյ անտեսական հրապարակը եւ ջանալու ենք կարելիութեան սահմանին մէջ դարմանել մեր անդարմանելի կորուստները, կորուստներ՝ որոնց մեծութիւնը եւ խորութիւնը կրած են զգացած են զլիսաւորաբար մեր գաւառացի եղբայրները:

Ասի կարեւոր է, անհրաժեշտ իսկ է, եւ շատ հաւանականաբար Արտասահմանէն Երկիր վերադառնան մեծագոյն մասը գաղթականներուն: Անոնք որ այս վերջի տասն եւ երկու երկար տարիներու օտար անհամբոյր փոխու վրայ անցուած պանդխտութեան չի կրցան տոկալ, անոնք արդէն պէտքէն դաբար իրենց կեանքովը տուած են իսկ անոնք որ աւելի տոկուն գտնուելով կը շնջեն դեռ, ատոնք բնականաբար ձեռք անցուցած են փորձառութեանց պաշար մը որը իրենց հետ պիտի տանին Երկիր եւ Արեւմուտքի մէջ ձեռք բերուած դժուարագին այդ փորձառութիւնը մեր գլխաւոր բարոյական զէնքը ըլլալու է իրենց զէնք-Արեւմուտքի զէնք-դարձնելու համար մեր անտեսական պայքարին մէջ:

Այսքան տարիներէ ի վեր բռնակալութեան լուծին ներքեւ տքացող ժողովուրդի մը համար շատ բնական է որ գինովնայ ձեռք բերուած այս ազատութենէն, թողունք որ անցնի գինովութեան առջին վայրկեանները՝ աւելի պող արեւմտ կարենալ դիտելու եւ խորհելու համար իրականութեան վրայ:

Երբ մէկ կողմանէ կը մտածենք, թուրքերոյ մէջ տրուած ազատութեան անմիջական առաւելութեանց եւ Օրէնքի սահմանին մէջ ատկից օգտուելու միջոցներուն վրայ, միւս կողմանէ մտնալու չենք անցեալը եւ անոր արեւմտ յիշատակները, ոչ թէ վրէժխնդիր ըլլալու համար մեր թուրք դժբացիներէն, որոնց հետ պիտի ապրինք նոյն երկրին մէջ նոյն հողին վրայ եւ որք հաշտութեան եւ համերաշխութեան ձեռք կը կարկատեն այս պահուս, այլ որովհետեւ մտնալ անցեալը կը նշանակէ զան մտնալ արեւելի գինով եւ հակա զանաբարութեամբ թուրքերոյ մէջ ձեռք բերուած մեր մասնաւոր դիրքը եւ յետոյ մտնալ անցեալը կը նշանակէ չ'օգտուիլ անցեալին դասերէն:

Ինչ որ ալ ըսէ առ ու ան, Հայկական հարցը անշատ է բուն թրքական հարցէն եւ մտակայ Արեւելքի մէջ կը գրաւէ իր ուրույն դիրքը. թուրքը չ'է կարող մեր ձեռքէն խլել հակառակ իր կամքին մեր ձեռք անցուցած այդ դիրքը: Եւ ըստ իս քրէական յանցանք մը պիտի ըլլար եթէ մեր կողմանէ սխալ ուղղութեամբ քայլ մը առնուելով վտանգէնք մեր այդ դիրքը:

Միտք սխալ չի հասկցուի թուրքերոյ մէջ երկու տեսակ հայ կայ - թուրքերոյ հայ եւ Հայաստանցի հայ: Առաջինը իրրեւ Օսմանեան քաղաքացի իրաց բնական բերմամբ իր ձայնը ու գործունէութեան բաժինը պիտի բերէ թուրքերոյ ընդհանուր բարօրութեան մէջ, բայց անդին կայ Հայաստանցի հայը, որուն հետ կեդրոնին միջամտութենէն մինչեւ մէկ աստիճան իր ճակատագիրը ինք վարելու իրաւունքը ճանչցած է թէ՛ Եւրոպա եւ թէ՛ թուրքերա Պէրլինի դաշնագրով եւ 1895 ի ծրագրով:

Երկրորդ թուրքերը հակառակ են անջատական գաղափարին. թուրքները որ տրուած ըլլալով մեր Երկրին չ'ընքը եւ հայ ազգաբնակչութեան ցիր ու ցան վրէժակը անջատական ծրագիր մը՝ իր յայն ստուամբը՝ չ'են կարծեր որ մեզ քաղաքականապէս օգտակար ըլլայ մեր լեզուին ու ազգայնութեան պահ-

պանմանը համար: Բայց աւելին կայ. Հայաստանցի հայուն ճանչցուած մասնաւոր դիրքը կը նմանի աւելի Լիբանանի կուսակալութեանը եւ որով հետի է անջատական ըլլալէ, ըսել է հակառակ չ'է նոյնիսկ Երկրորդ թուրքերու ծրագրին: Եւ դիտելի է որ Հայաստանցի հայուն այս բացառիկ դիրքը ո եւ է կերպով չի վերաբեր թուրքերոյ ամբողջութեան պահպանմանը, ընդհակառակը:

Անզլիւս իր դրօշին ներքեւ միացուցած, միեւնոյն նաւատորմով եւ միեւնոյն բանակով կը վարէ ընդարձակած աւալ գաղթային վայրեր, աստուցմէ բաւականին մաս մը, որպէս Գանատա եւ Աւստրալիա, Մայրաքաղաքին միջամտութենէն հետի իրենք կը վարին ուրոյն Երեւոյնական Ժողովով մը իրենց ներքին գործերը, եւ այս բոլոր գաղթային վայրերը չեն դադրի սակայն Բրիտանական կայսրութեան անբաժան մասը կազմելէ. նոյնը կարելի է ըսել Աւստրիոյ - Հունգարիոյ համար, ինչ որ հնար է Անզլիւս եւ Աւստրիոյ համար, ինչ որ չ'ըլլայ հնարաւոր մեզ թրքահայոցս համար, նամանաւանդ արեւան նուիրագործումն ալ ունինք մեր հետ:

Բայց հիմայ այս բոլորին վրայ մտածելու ժամանակը չէ, քանի որ կան մէկէ աւելի անմիջական կարեւորութիւն ունեցող եւ լուծման կարօտ խնդիրներ որք կը մնան առկա:

Եզրպտոս հոծ հայ գաղութ մը ունինք եւ այս գաղթականները որք վտարի փոխելու եւ գաւառներէն ներսի հովիտը նետուած են ապահով վարք վերադառնան իրենց ծննդավայրը՝ չենալու եւ չենցնելու այրիացած հայրենի երդիքը: Եւ այս անգամ վերադարձը պիտի ըլլայ ինքնաբեր, առանց արտաքին ճնշման:

Երբ ճնշում բառը կը գործածել կը յիշեմ անցեալին մէջ հոս յուզող տեղացիի եւ գաղթականի խնդիրները, որոնցմէ հետեւեալը ժամանակին բաւականին աղմուկ հանած է:

1896 ի գաղթականութեան առաջին հոսանքին, Յակոբ Աջոտ Եպիսկոպոսի տեղագրականութեան օրով, տեղւոյս այն ատենուան աղբիւրի աղբայրներէն մին մտադրութիւն ունէր՝ արտաքին թեւադրութեան մը հետեւանք՝ թուրքերա վերադարձնելու ամբողջ գաղթականները. լուրը ժամանակին իմացուելով առաջ եկաւ շարժում մը որը արգելեց զինքը գործադրելու իր այդ ծրագրը, խնդրեց նոյնիսկ իր արձագանքը գտաւ Արաբական «Էլ - Մուքաթթա» լրագրին մէջ:

Երբ պահ մը աչքի առաջ ունենանք թուրքերոյ նամանաւանդ այն ատենուան վրէժակը, այս տեսակ ծրագրի մը գործադրումը ինչ հետեւանք կրնար ունենալ կարելի է երեւակայել:

Մի քանի տարիներ վերջ, 1899 ին, ծագեցաւ ուրիշ խնդիր մը. միշտ տեղացիի եւ գաղթականի խնդիր: Մարմինայի Ազգային գերեզմանատան մէջ բարձրացուցին պատ մը, կոկոզավիղ պատ մը, գաղթականները տեղացիներէն անջատող, հաւասարութեան այդ զաշտին մէջ անհաւասարութիւն: Այդ պատը շունչեղաւ եւ արդէն չէր ալ կըրնար ունենալ պէտք եղած տոկունութիւնը գրիմագրուելու հանրային կարծիքին, տեղի տուաւ եւ վար առնուեցաւ:

Ատկից ի վեր իրերու վրէժակը փոխուած է եւ այս բոլորը պատմութեան կը պատկանի:

Եւ հիմայ երբ գաղթականները հետզհետէ կը պատրաստուին ճամբայ ելլել զէպի Երկիր՝ տեղացիներուն կըրկին թողով ամբողջ վայելքը մողին ու արմաւին եւ . . . խորհակին, կըր-

նան մտածել թէ այս գաղթականութեան շրջանը գէթ առիթ մը եղաւ գաղթականին ու տեղացիին համար իրարու հետ շփման գալու, զիրար մտէն ճանչնալու, զիրար մտէն հասկընալու, եւ այս հասկացողութիւնն է որ կը սաստիկ համերաշխութեան սպառնալու:

Մինչ անդին թուրքերոյ մէջ տեղի ունեցող հիմնական փոփոխութիւններ արմատի գործունէի կը մտնեն ամէն ոք իրենց գրաւելով ամենուն ուշ ուրուշը, ասորին երեւան կ'ըլլէ Օգոստոս 1 ին «Աւել» մը, կիսամետայ գաւառութիւն մը:

Եզրպտոսի մէջ ամէն տեսակ թերթեր ունեցանք. Յեղափոխականը, Հայկազգայնականը, Բաշայականը, Առաջնորդարարի օրկանը, Լ'նիթերգասան օրկանը, ունեցանք թերթեր՝ որք լաւ թէ զէջ սկզբունքի մը կը ծառայէին, եւ ուրիշներ որոնց սկզբունքն էր ըսկզբունք չունենալը. ունեցանք թերթեր որք պահելով հանդերձ իրենց անունը՝ անցան շատ մը փուլերէ, շատ մը գոյներէ, առանց այս բոլորին մէջ մտնալու Աղէքսանդրիոյ «Լրագր» ը որուն գրքեր կարենալ կարգալու համար զիմելու է X - ի ճտագրայթնութիւն:

Հիմայ կ'ունենանք գաւառութիւններ:

Եղիւ Տէմիրճիպաշեան անմահացուցած է աւելը եւ անոր բոլոր տեսակները իր անմոռանալի ճառովը - աւելին ճառը: Եղիւսին աւելին մինչեւ Գահիթէին «Աւել» ը անշուքտը մեծ է եւ այս վերջինոյն պարունակութիւնը իսկապէս գաւառական:

Արդեօք «Աւել» պահաս մը լըրացնելու կոտուած է. չեմ կարծեր. պարզապէս առանց խնդիրներ մատուցում մ'է. եւ արդէն շատ ալ ուշ կ'երեւի մեր հորդորներ վրայ, մասասաներորդ ժամուն միայն. եւ իր այդ յետամնացի հանգամանքը գուցէ ամենէն աւելի վնաս է իր յարասեւութեանը:

ՅԱՐ. Ա. Ս. ՇԱՄԼԵՍՆ
4 Օգոստոս 1908

ՄԵՐԺՈՒԱԾ ՄԵՐ

Ներս . . .
Նայումսիւրուդ աղերսարու անուշիկ Սիրոյ ժրպիտ կարծի մը հետ անդրակի, Անպարտար տեղիքի մը շանքարակ Այլի. յուզում բարձրանց յիս թովանդակ կանաւաւ յունեղիւրից սակ փայլուն Այլի չեի. զոյգ մը արեւ վառվորու. Երբ անպիտ իմ քիթերու ժրպատիւ կ'ըզգայի թե հաւակ սիրոյ հասուց իմ:

Անտառին մէջ արշալոյսին նուազած Աստուծոյ երբ այն հաւերոյն ու իմ յագ, Պրոպոլիտու երգին խառնել արձագանք Մեղիկի ձայնից քերտալ քրիտ ու թովանք:

Սաղարսիսիս թուրքերու սակ հեշտօր Ընկողմանած ունեղիւրիի այդ օրօր, Սարառն կ'անգեղ երակիս մէջ մի յուզ. մունք

Ու խրդիկի քաշիկակիս մէջ արցունքի, Ա'իս սիրասարի արտից յայլուն այդ բնար Աշուն դեմիս ձրուակ ե'րգը քրքրար. Եւ կաւ հոգոյն նուրք քերտը սիրածոր Մարտիկի հիւս արագայի վրջիս խոր:

Լուսին այլից ձիւն անպայի անպակ վարոյ աշտերուց մի հաւերոյի ջերակ պակակ Երկրպագուր. գերից քուս զայլակար Գեղից, սիրոյց, յանասեղծ մը քրքրակար: Կեանքն յոյս մ'եր. ինչպիս աշխարհ մի երազ

Ու հոգեկան անտրոյնելով հանապազ Մարմնացում մը ըղձակեղեր ու յագակ Սիրոյց քուր երջակութեան իմ ուրակ:

Բայց անյուսմի մ'ալ մերժողակիս թուակ. Թառակնուց կուրծ փիս վարդիս քոյն ու թոյր

Ու այլեղծ ովկեաներու թովանքակ հասարդութեան ջրիվից ինձ շանքարակ:

Մեծած սիրոյց յոյսին դառն արտասուք Անտրեից իմ՝ հոգոյն մահուակ սաղարուց Զի սիրագի փրոյց հոգիս անարտս Գերիկ եղաւ, առաջ սիրոյց անպակս:

Վ. ԲՐՈՒՏԵԱՆ

ՄԵՆՈՒԹԵԱՆ ՄԵՋ

Լուր խոկերու հսկայ ծովեկ եւ արքաւած Լոյսի շողեր հեզ կ'արձակուին գրեմագին, Տարաւորեկ հոգիս գերի ո'հ Աստուծ, Այն խոկերուն՝ որուն փարած եւ կրկին . .

Անայութեան լուր ծոցին մէջ եւ յառած, Կերպիւ Անի քրքրուիլն հետ խանդակար, Աստուծ ընկեր, լրտաքիւն ե իմ Աստուծ Հրակայ վի'հ մը սիրոյս ցաւի յուսահաս . .

Մենք ինքն ե իմ Ուրուակակ, սե'ր ոգի. Յառած այգերս դեպի երկիւնք, յառած վե'ր. Բնութեան ժրպտոս գեղ այգեր արցունքի Կիշխեկ իմ վրայ, կիշխեկ իմ սիրտը:

Աստուծ ըրջայի աւելի մ.ս Աստուծոյ, Լրտաքի իմ սիրտեկ իմ պաշտած, Ներս մրքիկիս քառաքիկի մեջ՝ եւ յետոյ Դարեւայ պրակ մը իրաւի անկարգաց . .

ՄԵՆԻ ԻՆՉ ՊԻՏԻ ԸՆԵՆԻ

Մեծ ու պզտիկ ծափիկներով ողջունուեցաւ Օսմանեան Սահմանադրութիւնը, յեղափոխական չեզոքները նոյնիսկ չափիկին փոխած «պայքամին» վայելքը ամենէ առաջ կը սիրէին խլել. բան մը որ կ'ուրախացնէ անկեղծ յեղափոխականը, տեսնելով որ զինքը պահ մը առաջ հալածողը սկսած է վախելով ու զոյն առնել:

Ազատութեան լայն իտէպիլ ըմբռնման տեսակետէն քննելով այս Սահմանադրութիւնը՝ մեծ բան մը չէ՛, քանի որ Սուլթանը դեռ որոշ չափով տէրն է ժողովրդին ճակատագրին. սակայն նկատի ունենալով ժողովրդին եւ բանակին զարթնումը ստրկական խոր քնէն՝ այնքան դիւրին պիտի չ'ըլլայ Անկիւսակէ վերջ ալ թագաւորեցնել իր կիրքերը. ասանկով մենք հայերս աւելի՛ ծարաւի հանգստի եւ ազատութեան՝ պիտի կարենանք հասկանալի կերպով զարգանալ եւ զօրանալ աւելի մեծ տոներու համար . . .

Երբ մեր Հայրենիքը քիչ մը հանգչի՝ այն ատեն Եւրոպացիները եւ մանաւանդ Գերմանացիք պիտի վաղեն գունդագունդ տեղաւորուելու համար մեր հրապարակները. անոնց քաղցը ուրիշ վտանգ մը պիտի դառնայ յոգնած Հայերու համար. ուստի մենք այժմէն աւելի մեծ թափով զինուելու ենք ամէն տեսակ կատարելութիւններով:

Թո՛ղ յեղափոխականը իր մտային պաշարը աւելի՛ շտապելով գօտին լաւ մը սեղմէ. թո՛ղ առեւաւրակները նո՛ր բան սովորեցնեն իրենց տղայոց եւ վաղ անցնին ինչպատեղու հին յերկիւնքակեղանակէն, դարուս վաճառականութիւնը մանաւանդ՝ ամենալայն տեղեկութիւններ եւ նուրբ հաշիւ կը պահանջէ ու այս ամենը՝ դպրոցէն աւելի՛ կտտացուի:

Թո՛ղ մեր Ազգ մանկավարժներ հասցնէ, որպէսզի շուտով կըրթութեան լոյսը ներս մտնէ մեր քանդուած օճախներէն:

Թո՛ղ մեր Երիտասարդ հոգատէրերը երկրագործական դպրոցները վայելցնեն իրենց ներկայութիւնով:

Մեր արուեստաւորները ժամագործ թէ մեքենագործ, ատաղձագործ թէ ոսկերիչ, վերջապէս ամեն անոնք որ ճարտարուեստի մը կը հետեւին կամ հետեւիլ կ'ուզեն, պէտք է շանան փո առնելու:

Եւրոպական անուանի քաղաքներու գոնները :

Անցեալին մէջ թրքին ու Բըր- թին վրայ ունեցած մեր մեծ ա- ռաւելութիւնները թող զմեզ չը թմրեցնեն մեր այսօրուայ ձեռքեր- նին գտնուած արուեստը և վաճա- ռականութիւնը Եւրոպականին հետ քաղաքատութեան իսկ չէ կարելի դնել :

Ամէն գործի մէջ հմտութիւն և խելացի մեթոտ մտցնելու է ա- ռաւելութիւնը և միայն առաւելութե- լու համար . . . :

Մեր գործունէութիւնը եռա- լու է ամեն տեղ և ամեն բանի մէջ . մենք զմեզ օտարացնելու ենք «Յավա՛յ, եավա՛յ» ի կործանող թուրութիւնէն :

Նոր կեանքը, նոր շարժումով կը ծնի . պէտք է խոշոր թափով մը պատրաստուիլ օտար գաղթա- կանութեանց ազդեցութեանը տակ չիջնալու համար . թո՛ղ հայ երիտա- սարդը լա՛ւ միտքը դնէ որ, քա- նի մը լիզու գիտնալով և այս կամ այնտեղ թարգման կամ պաշտօնեայ ըլլալով՝ գործ մը ըրած կըլլայ, ո՛չ . ասանկ գործեր մարդուս ինք- նութիւնը, առանձնայատուկ ուժե- ըր կը քանդեն ու գերի կը դարձը- նեն : Պէտք է ընտրել ասպարէզ մը անպատճառ . ըլլա՛յ այդ առե- տուր, արուեստ, գիտութիւն, երկրագործութիւն և այլն . պէտք է ընտրել ճիշդ մը և հետեւիլ ամե- նայն կանոնաւորութեամբ . ի հարկէ ասով չեմ ըսել ուղիւ թէ նպա- րավաճառի ընդունակ մէկը ընտրէ բժշկութիւնը . կամ ասոր հակա- ռակը . միայն բաղձանք չբաւեր պէտք է պատրաստուիլ ու պատ- րաստ ըլլալ նպատակակէտի հաս- նելու համար :

Մենք ունէ կերպով պակաս չենք այն յատկութիւններէն, որք կը պահանջուին յառաջագէժ աղ- զերէն : Խնդիրն է գնել աշխատելու մեր եղանակին մէջ որոշ մեթոտ և գիտութիւն . ջանալու ենք մեր ընդունակութիւնները պատուաստել եւրոպական հանճարով, անոնց փոր- ձառութիւններէն օգտուելը մեր արժանիքին փաստ չըբերեր :

Թո՛ղ մեր երիտասարդ ուժերը թռի՛ն, ճիւղիւն, փռնէ՛վ, Պալ և Կերմանական ու Անգլիական խոշոր կեդրոնները ու մեղրաներու պէս ջանանք դառնալ մեր փեթակը, Հայաստան :

Ասկէ երկու տարի առաջ հայ արուեստաւոր մը օգտուեցաւ ճամ- բորդութիւններէն, երբ Ֆորցհայմ հասանք՝ հոն կարգ մը գործարան- ներու մէջ պտտուցուց ամէն բաժա- նումները . տեսաւ թէ ի՛նչպէս եր- կու սեռի պատկանող գործաւորնե- ըր մաքուր և արագ կերպով կաշ- խատէին, թէ ինչպէս կաղապար- ները կը դործածուէին, թէ շղթո- յի մեքենան ինչպէս ծամծմելով ահագին քանակութեամբ գործ կ'արտադրէր և այլն . ամեն գործ արագ և սխտէ՛մով առաջ կերթար . իր տեսածներէն ուրախացած ետ գարձաւ և այսօր իր արտադրու- թիւնները ամենէն աւելի կը փրն- տառուին :

Մենք մօտ Արեւելքի ամենէն առաջացող ժողովուրդը մնալու ենք ընդ . բաւ է որ այնքան խուճկ ու մոմ վառեցինք . ժամանակն է գլուխ ծռելու գիտութեան և արուեստից տաճարներու առաջ :

Ահա թէ ինչ ընելու ենք :
Օ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ
Գահիրէ 6) 8, 908

ՀԵՌԱԳԻՐ

4. Պօլիս 5 Օգոստոս . - Նախարար- լութիւնը իր հրատարականք տուաւ .

Քեամիլ Բաշա նոր խորհրդարանը պիտի կազմէ :

4. Պօլիս 6 Օգոստոս . - Երկու նախ- կին նախարարներ, ինչպէս նաև ուրիշ ակտիւստր պաշտօնատարներ ձերբակալ- ուելով բանտարկուած են : Ֆէհիմ բաշա, որ Սուլթանին գաղտնի օստիկանութեան պետն էր, Պրուսայի նահանգին Ենիդի- չիք քաղաքին մէջ սպանուած է :

4. Պօլիս 7 Օգոստոս . - Սըր Ժէրար իր հաւատարմութեամբ ներկայացուց Սուլ- թանին և զայն շնորհաւորեց յանուն Անգլիական կառավարութեան՝ Օսման- եան սահմանադրութեան հաստատմանը համար : Յետոյ ամբողջին խանդավառ ցոյցերուն մէջ շքակառքը կառք բաղ- մած Բ. դուռը գնաց :

4. Պօլիս 7 Օգոստոս . - Սէլամը- քի առթիւ Սուլթանը ունկնդրութեան ընդունելով բոլոր գեսպանները, անոնց զեկուցում մը կարդաց Սահմանադրու- թիւնը յարգել խոստացող բովանդակու- թեամբ :

Իտալական դեսպան Մարքիզ Դեմբէ - րիալի, յանուն իր պաշտօնակիցներուն շնորհաւորեց բոլոր աշխարհի գոնուա- կութիւն պատճառող այս զէպը :

4. Պօլիս 7 Օգոստոս . - Զօրախուժ- բերը Սալոնիկէն Իզմիր հասնելուն պէս բոլոր բանտարկեալ ոճրագործները ա- պատ արձակուեցան :

Թուրքիոյ շատ մը տեղերու բան- տերը բոլորովին դատարկ են :

Նախկին պատերազմական նախա- բար Բիզա բաշա, և պալատան բոլոր կարեւոր պաշտօնատարները ձերբակալ- ուած են :

Նախորդ Սենեկակետ Ռադիպ բաշա ընդդիմանալով իր պալատին պատուհա- նէն կրօն ըրաւ ոտտիկանութեան վրայ . բայց վերջ ի վերջոյ օճիքը ձեռք տուաւ :

4. Պօլիս 8 Օգոստոս . - Ժողովրդա- կան գոմիթէն հրատարակութեամբ մը հրահանգ կուտայ ժողովրդեան բոլոր ցոյ- ցերը դադարեցնել և միջոց տալ կառավա- րութեան իր աշխատութիւնները հետա- պնդելու :

Ս. Բէթիբապուրկ 8 Օգոստոս . - Ժէօն թիւրքերու ներկայացուցչները Թէպրիզ հասնելով իրենց բրօքականը սկսած են, ազատական սահմանադրական վարչային զրութիւն մը ստեղծելու ի նպատակ համա- ձայն գործելու համար :

Լոնտոն 8 Օգոստոս . - «Տէլիք Թէլե- կրաֆ» թէլեգրամին կիմանայ թէ Թէպ- րիզի ժողովուրդը Օսմանեան հպատա- ութիւնը ընդունելու գրոյց կայ :

Ս. Բէթիբապուրկ 8 Օգոստոս . - Ռուս կառավարութիւնը ծանուցագիր մը զըր- կեց Մակեդոնական բարենորոգումնե- րու ծրագրի մասին . Ռուսիա նկատել կուտայ որ աչքի առնելու ունենալով թուր- քիոյ վերջին զէպըրը, Տէրութիւնք պէտք է յետաձգեն ունէ չարժում որ կրնայ կասկածելի ներկայացնել Սուլ- թանին ընդհանուր բարենորոգմանց ի- րագործման մասին ցոյց տուած փափա- քը : Ռուսիա ուշադիր աչքով պիտի հետեւի այն ջանքերուն որ թուրքիա պիտի ընէ նոր վարչային զրութեան տեւականութեանը համար, և միջամը- տելէ պիտի զգուշանայ : Բայց եթէ Սուլթանին ձեռք առած միջոցները ա- ոսոնց արդիւնքի մնան, պետութիւն- ները իրենց բարենորոգումներու գոր- ծին պիտի վերսկսին :

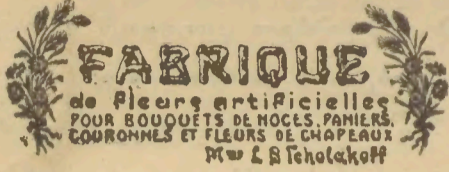
4. Պօլիս 9 Օգոստոս . - Ազատական գոմիթէի միջամտութեան վրայ, Օր- մանեան Պատրիարքը իր բնակարանը վերադարձաւ : Այս գործին մէջ Քօ- միթէին բռնած գերբը ընդհանուր հի- ացում կը պատճառէ :

4. Պօլիս 10 Օգոստոս . - Նախարար- աց խորհուրդը վիճարանութեան զրաւ ելեւմտից վերակազմութիւնը և առ

այս գաւառային բարձրատիճան պաշ- տօնատարներու ընտրութիւն ըրաւ : Ար- դէն պաշտօնական թերթերու մէջ մէկ քանիներու անուանումը կը յիշատակ- ուի :

Թէպրիզ 10 Օգոստոս . - Շահին զօրքերը կատարելապէս յաղթեցին յե- ղափոխականներուն :

ՎԱՐԴ ԵՒ ԶԱՐԴ

ՏՐԱԿԻՆ ԼՈՒՍՒՆԻ Պ. ԶՈԼԱԳՈՍ
ՄՈՒՍԲԻ ՇԱՐԱ ՄԻՋԷՅԻՆ
ԼԱՏԻՆԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅՆ ՃԻՇՏ ԴԻՄԱՅԸ
ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԾԱՂԻԿՆԵՐՈՒ
ԱՊԵՆԵՍԵ

Հարսանեկան գեղակազմ պուզենե- րու, շքող ծաղկեկողմեքու, պրակնե- րու և բեզոյրի (չափա) հրաշագեղ ծա- ղիկներ ունենալու համար մի գի՛մէք այ- լուր :

Մեր գիները գիւրամտեղիկ են և ապրանքները անմրցելի :

Փորձի համար անգամ մը այցելու- ղը, ապահովապէս մեր միայնու յաճա- խորդը պիտի ըլլայ :

Մեր տարիներու փորձառութիւնը այսպէս ըսել կուտայ մեզի :

ՏԻԿ. Լ. Պ. ԶՈԼԱԳՈՍ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄՈՒԻԹԱՐ ԲԱՇԱ

Մասնաւոր հեռագիր մը կը զեկուցանէ թէ՛ ն. Վ. Մուխթար Բաշա 4. Պօլիս հասած է և թէ՛ Ե- գիպտոսի Օսմանեան պատուակալ ներկայացուցչութեան հրատարա- կան տուած է :

ՄԻՏՏԱՏ ԲԱՇԱ

4. Պօլսոյ մէջ հանգանակու- թիւն մը բացուած է, ի պատիւ ՄիտՏատ Բաշայի արձան մը կանդ- նելու համար, որ Օսմանեան Սահ- մանադրութեան հայրը և հեղինա- կը եղած է :

ԲՈՂՈՒՄ ՄԸ

Գահիրէի թուրք ազատական- ները հեռագիր մը ուղղած են Պոլ- սոյ Առաջին Նախարարին՝ գանգա- տելու համար Թէհէրանի Օսմանեան զեկականին ընթացքին դէմ : Այս վերջինը չ'ուզեր եղեր պաշտպանել պարսիկ քաղաքական տարագրեալ- ները, որոնք Օսմանեան դեսպա- նատունը կապատանին :

ԻՇԽՈՆ ՕՍՊԱՀԷՏՏԻՆ

Մասնաւոր հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՛ իշխան Սապահե- տին Աթէնք հասած է :

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ

Տեղական թերթերը կ'ըսեն թէ հեռագրատան Վարչութեան կողմէ զեկմարար հայ երիտասարդի մը դէմ բացուած դատը այսօր պիտի քննուի :

Վարչութիւնը հաստատած է որ մթերանոցէն 10,000 ոսկիի գողու- թիւն մը եղած է հայ երիտասար- ղին կողմէ որ հիմայ մէջտեղ չկայ :

Պօլսոյ ՆՈՐ ԿԵԱՆԻ Ի մասին տես- նել չորրորդ երեսի «Մանգումէ» ի ընդօրինակութիւնը :

ՍԵՂԱՆՍՈՒՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

Մուսի փողոց թիւ 6, Սիկկրի մասնա- ճիւղին ֆոլ. Ժիւսքերի դիւանգ .

Կը դնէ և կը ծախէ հրապարակի վրայ շրջաբերող բոլոր կարեւոր արժե- թղթերը, մասնաւորաբար Բրէտի Յօն- սիէի հին և նոր, Բումէլիի երկաթուղ- եաց և Բանամայի ֆրանսական վաւե- րացնալ արժեթղթերը, որոնց սկզբէն ց'այսօր շահող թիւերուն ցուցայններն ալ ունի :

Արժեթղթերու արդի խիստ նպաս- տաւոր գններէն կրնան օգտուիլ Նգիպ- տարնակ մեր ազգայինները մեզի դե- մնելով :

Մասնավճարներով - 25, 50, 100- կարելի է արժեթղթերու տիրանալ, և մատչելի պայմաններով՝ աւանդի փո- խարէն՝ փոխառութիւններ կ'ընել :

Սեղանաւորական ամեն տեսակ գործառնութեանց, և առեւտրական ամեն կարգի Պոնօնէր զեղչելու պատ- րաստակամութիւն :

Սեղանաւորական և Պօրսայի գոր- ծառնութիւններ և այս կարգի գոր- ծերու վերաբերեալ գաւառներէն եղած յանձնարարութիւններ փութով կը կա- տարուին :

Բումէլիի երկաթուղոյ վիճակա- հանութեանց պանգ Օթօմանէն երաշ- խաւորեալ և վաւերացեալ քրօնսնտիկ գնել ուղղակի ունենալու համար՝ լաւ պատե- հոթիւն մ'է մեզի դիմելու, որովհետեւ պանգ Օթօմանէն ուղղակի կստանանք յիշեալ քրօնսնտիկը : 12-50

ԱՐՄԵՆԱԿ ԹԱՇՃԱՆ

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅ ՆԱԽԱՐԱՐ

4. Պօլսէն ստացուած հեռա- գիրներ կը ծանուցանեն թէ՛ Քեա- միլ բաշայի ազատական տարրերէ կազմած նոր Նախարարութեան մէջ, Հանրային Երկու թեանց Նախարարի պաշտօնին կոչուած է Գարրիէլ Էֆ. Նորատունկեան :

ԱՆՏԵՐԷՆ

Պօլսոյ և Իզմիրի քաղաքական ըայ բանտարկեալներէն Պ. Տելե- մաք Հանման - Խաչիկ Էֆ. Հանըմ- եանի սրղին - և Պ. Սեպուհ՝ որոնք երկար տարիներու դատավճիռ ու- նէին, այս անգամ ազատ արձակուե- լով՝ վերջինը Պ. Սեպուհ՝ Եգիպ- տոս հասած է, իսկ Պ. Հանման, կըսուի թէ քիչ օրէն պիտի հասնի :

ՕՐԷՆՔԻ ԱՌՁԵԻ

Ոչ ոքին անձանօթ է թէ՛ Տիար. Եղիշէ Թորոսեանի մէկ կարեւոր մա- սը կողպատուած գոյքերը, գերբե- ըր, թղթերը և ամեն ինչ որ ունի՝ երկար ամիսներէ հետէ Ազգ. Ա- աշխորդարանի տրամադրութեան ներքե կը գտնուին, և մինչև ց'արդ- իր ըրած բոլոր դիմումները ապար- ղիւն մնացած են, Առաջնորդարանի կողմէ հանուած դիտումաւոր դըժ- ուարութեանց պատճառաւ :

Տ. Թորոսեան զանոնք ստա- նալու և այդ գողութեանց և մա- նաւանդ ոճրագործութեան մը հետ կապ ունեցողներէն գոհացում ըս- տանալու համար, հակառակ իր կամ- քին ստիպուած է օրինական միջոց- ներու դիմել :

ՀՈՒՆԻՈՐ ՀՈՎԻՒ

Յունաստանի հայոց հոգեւոր հո- վիւ Արթ. Տ. Երեմիա վրդպ. Լի- Ֆօրեան, որ Հնդկաստան մեկնելու համար քանի մը օրերէ ի վեր քա- ղաքս կը գտնուէր, երէկ Աթէնք վերադարձաւ :

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԾԻՄԱԽՈՏԻ

ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱԿՆ - ԷԼ - ՊԻՔԷ ՓՈՂՈՑ ԷՕՂՊԷՔԻՅԷ

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐՔ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՅԱՏԿԱՆԻՇԸ ԻՐԵՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀԵԱԼ Է .

Արևելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի ածան գներով ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՛ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատուներ :

Առաջնակարգ տեսակներէ եւրոպական սիկարներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար՝ հարկ չ'կայ հոս ու հոն ժամովաճառ ըլլալու . բաւական է անգամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատներին :

Պարսկական ամենաընտիր թէմպէքիէ այլ և այլ տեսակները բայց մեր վաճառատուներէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալիլ է :

Մեր վաճառատուներ վերջապէս, գիններու աժանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և այլ ամէն տեսակէտներով, և մասնաւոր գործածել որոշած ապրանքներուն թարմութեամբը անմրցելի է, որուն անժխտելի ազապոյններէն մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրըստօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են :

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷԹԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՊՕԼՍՈՅ ՆՈՐ ԿԵԱՆՔԸ

ՍԱՏՆԻՉՆԵՐԷՆ ՄԻ ՎԱԽՆԱՔ

Երազ չէ՛ ինչ որ կը տեսնենք ու կը կարգանք չորս օրէ ի վեր : Ազատ ենք այլեւս ու Սահմանադրական :

Վատ լրտեսները պիտի չկրնան այլեւս տոնքալ մեր վրայ ու իրենց խուժարուծ սպանալիքներով պիտի չկրնան մեր սրտերը գողացնել : Այն անտաշ, անարժէք, անուս արարածները որ երէկ ընկերութեան ամենէն ստորին խուներուն մէջ հազիւ կէս կուշա կէս անօթի ողորմելի կեանք մը կը քաշկոտէին, մէկ օրէն միւսը պիտի չկրնան այլեւս մեր գլուխը անցնիլ ու մատուցել տեսնալիքներով կեղեքել ժողովուրդը : Անոնց բաժինը լքուած, նախատինք ու ոչնչութիւն է սակէ ետք : Մեր սիրեցեալ Սուրբանը իր կայսերական իրաւունքը ջախջախեց, սպառնաց, ոչնչացուց այդ գեանաբար արարածները, իրաւունքը չնորհելով մեզ որ բնաւ կտրուեալ լինէին զանազան հանգամանքովը ներկայացող եւ հանրութեան բարեմտութիւնը շահագործողներուն :

Դուրս վտարեցէ՛ք. զո՛ւրս, Ազգային ժողովներէն, թաղական խորհրդարաններէն, Պարբերաբարանի շրջանակէն եւ այն ամէն պատուոյ աթոռներէն, ուր եկած բազմած են այս վատ ու ցածնորի արարածները, միմիային իրենց մատնելի սպանալիքին ապաւինելով :

Ո՛վ էին ասոնք, Աստուծոյ սիրուն, ո՞վ էին այս ոչնչութիւնները, զէ՞տ շարժմ մը առաջ չէինք զիջանիլ բարեւելու այդ կարգի վատերը եւ ահա կը տեսնէինք որ անոնք սուսկի պէս բուսած, ո՛չ միայն մեր վերօքը կ'անցնէին այլ եւ մեր ամբողջ արարքներն ու շարժումները իրենց քմահաճոյքին կը հպատակեցնէին :

Մասնիչ է, կը փոխայինք երբ անոնցմէ մէկը մեզի ներկայանար, ամեն մարդ ամենապարզ, ամենաանտարակ խոսակցութիւնն իսկ կ'ընդհատէր եւ կը ստիպուէր յարգալիր լռութիւն մը պահել, որպէս զի ժողովուրդին ամէն քայլը շարժափոխելով ներկայացնելու վատութիւնը ունեցող գեանաբարը ստիպ չունենայ բան մը գտնելու եւ զայն հազարապատիկ շափագանցութեամբ ներկայացնելու :

Այսօր ծակամուտ եղած են անոնց ամենքն ալ, եւ զլիսահակ ու ամօթապարտ՝ իրենց Օսմ. մեծ ազդին մատուցած շարքներուն վրայ կ'ողբան : Չըլլայ որ վախնաք ատոնցմէ եւ կամ յարգանք ընծայէք այդպիսիներուն : Վե՛հ, կայսեր մեզի շնորհած ազատութիւնը թուրքովին կ'արդիւն մեզ անոր կամ ասոր սպանալիքներէն վախնալու և մեծի ու պզտիկի խտիր չկայ բնաւ :

ՄԱՆՉՈՒՄԷՒ ԷՖԻՅԱՐ

Ա. Զ. Պ.

Գաւառական Պատկ. Ընդհ. Ժողովոյ որոշմամբ, յառաջիկայ գրքարոշական շրջանին, որ կակսի Սեպտեմբեր 1 ին, Գաւառեան Ազգ. Վարժարանի աշակերտներէն ամսաթոշակ պիտի պահանջուի, նախակրթարանի համար 40 եր. զրշ. եւ Մանկագարտէղի համար 20 զրշ. : Միջակ կարողութեան աէր ընտանեաց պատկանող աշակերտք միայն կէս ամսաթոշակ պիտի վճարեն :

Իսկ ձրի պիտի ընդունուին այն տղաք որոնց ծնողքը Ազգ. Առաջնորդարանէն վաւերացեալ կարօտութեան վկայագիր մը ներկայացնեն :

Ուստի այն ամեն ծնողք որ իրենց զաւակները Գաւառեան Վարժարանը զրկել կը փափաքին, Օգոստոս 25 էն սկսեալ ամեն օր միջօրէին առաւ, թող հաճին իրենց զաւակաց հետ Վարժարան ներկայանալ, Սեպտեմբերի ամսաթուով վճարելով զաւակներին արձանագրել տալու համար :

Իսկ կարօտութեան վկայագիր ստանալ փափաքողք թող այժմէն դիմեն Առաջնորդարան, վաւերաւ առանց սոյն վկայագիրը ի ձեռին ունենալու որ եւ է տղայ իբր ձրի չպիտի ընդունուի վարժարան :

Ամսաթուոյնից կանխիկ վրձարելի են, ուստի ամսայն մինչեւ 8ը ամսաթուոյնից չվճարող աշակերտը վարժարան չպիտի ընդունուի : ԿՆԻՔ

Գահիրէ 28 Յուլիս 908

ՕՐԹԷԼ ՏՐԱՊԻԶՈՆ ԱՂԷՔՍԱՆԻՐԻԱ

Բանթօ, Սուզուլ Մանկար 3 Թեթիկէթ-Ել-Բալազաի փողոց 3 Մանկարի Մզկիթին դէմը 3 Թիւ 3 Պանդոկապետ - Մ. Իէորգեան

Կը յանձնարարուի արդոյ հասարակութեան և ի մասնաւորի մեր հայրենակիցներուն քաղաքին կեդրոնը գտնուող և օգուէտ գերքով սոյն պանդոկը, ուր յաճախողները պիտի գտնեն կատարեալ մաքրութիւն և փութական սպասարկութիւն :

Գինեցէք անգամ մը և զո՛հ պիտի մնաք : Գիները չափաւոր են : 28-55

ՄԻՆԿԸՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻԱԿ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՅԻՉ Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԻՐ

Պալատի փողոց . Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ դիմաց Գաթէ Տը Լա Պուրսի կից

Հին ե՛ր ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄՕԱՍԱԶԻԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

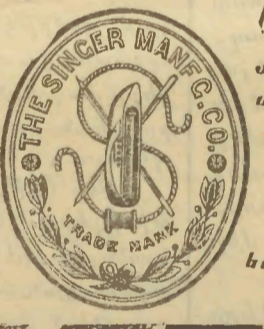
Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սինկլերներն են եւ ասոնցմէ մինչեւ ցարդ 17,000,000 ծախուած է :

400 է աւելի վկայական եւ մեքենանով վարձատրուած, երաշխաւորեալ մեքենաներ :

ԱՐԵՆԷՆ ՄԵԾ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիւրքիայի արտադրանքի ինքնուրուագծէն ստացած է . ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂԻՈՑ ԿԱՅՆԵՐԱԿԱՆ ԿԱՅՆԵՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԻՐԻՆ ԵՒ ԹԱՄԱՆՈՐԱԿԱՆ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ՍԵՓԱԿԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ Սինկլերի յաւկանչիմ

Գին ՉԱՓԱՒՈՐ

ՍԱՐԳԻՍ Յ. ԹԱՇՇԵԱՆ

Ետոզից կարի մեքենաներու, փոփոխութեան եւ կազմ վաճառաներու :

Տասնեակու տարիներ « Սինկլեր » ընկերութեան քով մեքենայարդարութեան զարգելի յետոյ, այժմ զինովաճառ Ձախարհի Գոնստանթնուլի քով պաշտօնեայ է զէնքերու եւ մեքենայարդարման ճիւղին մէջ :

Կարգ մը բարեկամ յաճախողներու խնդրանաց վրայ, պաշտօնէն դուրս ունեցած իր պարագայ ժամերը պիտի արամագրէ կարի մեքենաներու, ֆոնօկրաֆներու, կազմ վաճառաներու, նորոգութեանց եւ յարգարման :

Առ այժմ իրեն պէտք ունեցողները փոխանակ հոս ու հոն թափառելու կրնան գիմել իր առնը Պապը - Շէհրիէի կողմը Շարա Պէղզալ՝ կրնան հարցնել նաեւ Մեծ Սրճարանի Հայկականի Տնօրէններուն, եւ գարձեալ զիւրու թեան համար քորթ բօստալով մը կրնան գիմել « Արշալոյսի » Տղարանին - նշանակելով իրենց հասցէն, Փողոցին անունը եւ Տունին թիւը :

Իր նորոգութեանց վարձքը պիտի ստանայ իրեն յանձնուած աշխատութիւնները լրանալէ եւ փորձեր կատարուելէ յետոյ :

Կարի նոր մեքենաներ ալ կը վաճառէ : 19-50

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ ԵԱՐԷ ՄՈՒՀԱՍԷՏ ԱԼԻ, ՊԱՊ-ԷԼ-ԽԱԼԻ

Շարէ Մուհամէտ Ալիի ամբողջ զբոն վրայ եղող նպարավաճառներուն մէջ, մեր վաճառատներին միակն է որ ապրանքներու թարմութեան եւ մաքրութեան շնորհիւ մնայուն գիրք մը բոնած է տարիներէ ի վեր :

Նպարեղէններու վերաբերեալ ամէն ինչ՝ փոքր թէ մեծ քանակութեամբ գնողներու համար, անթերի են սոյն վաճառատներու մէջ :

Մեր յաճախողները գոն թողելու նպատակաւ՝ սպանելի ապրանքներու ընտրութեան եւ գնումին առնել շատ խնամք եւ նոյն իսկ բնականութեան կընդհար : Ուրեմն նպարեղէնի վերաբերեալ ամէն ապրանք թարմ է եւ մաքուր մեր քով :

Կշիւրը, որուն համար ուրիշ շատ տեղեր գտնուածանաց պատճառ տուած է, մեր քով գոնուեալութիւն միայն առթած է . վկայ մեր բազմաթիւ յաճախողները, որոնք միշտ գոն մնացած են :

Ձեր առնին նպարեղէնի բոլոր պէտքերուն համար գիմեցէք ի Պապ-Էլ-Խալի՛ մեր վաճառատներին եւ չ'պիտի զղջաք : 16-41 ԿԱՐԱՊԵՏ ԳԱՍՍՐՁԵԱՆ